

**Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту
Кафедра обліку та аудиту**

РУСАНОВА ЯНА ІВАНІВНА

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти
«Магістр»**

**ОБЛІК ТА АУДИТ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ
Й ПЛАТЕЖАМИ
(ЗА ДАНИМИ ЛИПКОВАТІВСЬКОГО АГРАРНОГО
КОЛЕДЖУ НОВОВОДОЛАЗЬКОГО РАЙОНУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

**Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(освітня програма «Облік і аудит»)**

**Науковий керівник:
доктор економічних
наук, професор
Зайцев Юрій
Олександрович**

Харків – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Світова практика засвідчує, що сільське господарство, зважаючи на його специфічні особливості, потребує державної підтримки навіть у ринкових умовах. Діяльність аграрного сектора спрямована на вирішення стратегічних державних питань із задоволення постійно зростаючих потреб населення в продуктах харчування, а промисловості – у сировині для виробництва продовольчих і промислових товарів широкого вжитку та забезпечення продовольчої безпеки країни в цілому. Сучасна система оподаткування вітчизняних аграрних підприємств, незважаючи на її тривале реформування, не є досконалою та ефективною. Необхідно констатувати, що нестабільність та складність вітчизняної податкової системи, її виражений фіскальний характер стримують інвестиційно-інноваційну активність аграрних товаровиробників, що має негативний вплив на соціально-економічний розвиток аграрного виробництва і сільських територій та її жителів. Дані обставини зумовлюють актуальність наукових розробок з удосконалення оподаткування аграрних товаровиробників, де питання формування інформаційної системи цих процесів є одним з найважливіших.

Дослідженням особливостей обліку та оподаткування діяльності господарюючих суб'єктів в аграрному секторі економіки в умовах трансформаційних змін податкового законодавства присвячені праці таких науковців, як Білої Л.М., Галицького О.М., Дем'яненка М.Я., Лупенка О.Ю., Маренич Т.Г., Накісько О.В., Олійника О.В., Онегіної В.М., Прокопчук О.Т. Сідоренко Р.В., Соколенко Л.Ф., Руденка С.В., Тулуша Л.Д. та інших. Однак, динамічні зміни в законодавстві з питань обліку, аудиту та оподаткування діяльності аграрних

товаровиробників вимагають подальших наукових досліджень та опрацювання теоретично-методичних засад та практичних рекомендацій для ефективного функціонування зазначених суб'єктів господарювання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами. Кваліфікаційна (магістерська) робота виконувалася відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка за темою «Формування напрямів та механізмів підвищення ефективності агропромислового виробництва в умовах глобалізації», державний реєстраційний номер 0116U007411. Автором в рамках даної тематики здійснено обґрунтування напрямів розвитку системи оподаткування суб'єктів в аграрному секторі економіки та їх обліково-аналітичного забезпечення діяльності.

Мета та завдання кваліфікаційної (магістерської) роботи. *Метою роботи є* розробка теоретично-методичних та прикладних засад з удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на аграрних підприємствах.

Мета роботи обумовила необхідність вирішення наступних *завдань*:

- вивчити сутність податків та їх класифікацію, окреслити особливості податкової системи для аграрного сектору економіки;
- визначити місце розрахунків за податками й платежами в системі поточних зобов'язань та завдання їх бухгалтерського обліку;
- розкрити теоретичні та нормативно-правові основи регулювання податкового аудиту та аудиту розрахунків з бюджетом з врахуванням специфіки в аграрній сфері;

- оцінити сучасний фінансово-економічний стан діяльності господарюючих суб'єктів в аграрному секторі економіки (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);

- дослідити облікову систему та особливості її аудиту на мікрорівні (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);

- розробити напрями реформування діючої системи оподаткування в контексті розвитку аграрної сфери економіки та її суб'єктів;

- обґрунтувати напрями удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами аграрних підприємств;

- здійснити економічне обґрунтування запропонованих напрямів удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на макро- та мікрорівні.

Об'єктом дослідження є процес обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами господарюючих суб'єктів в аграрному секторі економіки.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й організаційні аспекти обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами аграрних підприємств.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Для з'ясування економічної сутності податків застосовано абстрактно-логічний та історичний методи. Спостереження, анкетування, синтез, групування та статистичний методи використано при вивченні впливу податків на господарську діяльність аграрних підприємств, положень їх облікових політик, ідентифікації основних проблем у практиці бухгалтерського обліку та контролю розрахунків за податками й платежами. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрагування використовувалися

при розробці пропозицій щодо удосконалення обліку та аудиту розрахунків з бюджетом.

Інформаційною базою дослідження були законодавчі та нормативні акти Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, Президента України, Національного банку України, первинні документи, реєстри синтетичного і аналітичного обліку, фінансова, податкова та статистична звітність, матеріали контролю НПЦ Липковатівського аграрного коледжу, літературні джерела, а також результати власних досліджень та розрахунків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні на теоретичному та практичному рівні заходів щодо удосконалення організації та методики ведення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на аграрних підприємствах.

У процесі проведеного дослідження одержано наступні основні результати, що характеризують новизну, розкривають зміст роботи і виносяться на захист:

удосконалено:

- визначення категорії «зобов'язання підприємства» на основі симбіозу існуючих трактувань, встановлено, що зобов'язання – це визнана боржником заборгованість, яка буде погашена кредитором внаслідок здійснення ряду дій щодо зменшення активів або збільшення зобов'язань та має часову визначеність за звітними періодами.

- методику облікового забезпечення розрахунків за ПДВ через визначення етапів узагальнення розрахунків за ПДВ в умовах електронного адміністрування та моніторингу податкових накладних для їх реєстрації;

набуло подальшого розвитку:

- теоретичні напрацювання попередників щодо сутності та класифікації податків та зборів;

- модель внутрішнього контролю розрахунків за податками на аграрних підприємствах з деталізацією об'єктів внутрішнього контролю розрахунків за податками, джерел інформації внутрішнього контролю розрахунків за податками та методичних прийомів внутрішнього контролю;

- науково-практичні підходи до автоматизації аудиту аграрних підприємств з врахуванням розвитку сучасного інформаційного забезпечення та діючих нормативно-правових обмежень щодо використання окремих та обслуговування програмних продуктів, що діють в Україні.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна (магістерська) робота є самостійно виконаною завершеною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення кваліфікаційної (магістерської) роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з обліку та аудиту розрахунків за податками й обов'язковими платежами на аграрних підприємствах. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність підприємства – НПЦ Липковатівського аграрного коледжу.

Апробація результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи. Основні результати магістерської роботи доповідалися, обговорювалися та отримали позитивну оцінку на науково-практичних конференціях, зокрема на Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Експлуатаційна та сервісна інженерія (м. Харків, ННІ ТС ХНТУСГ, 15-16 листопад 2020 р.) та VI внутрівузівській науково-практичній конференції за підсумками виробничої практики студентів спеціальностей «Облік і оподаткування» та

«Фінанси, банківська справа та страхування» (м. Харків, ННІ БМ ХНТУСГ, 30 жовтня 2020 р.).

Публікації. За результатами дослідження було опубліковано 1 наукову статтю та 2 тези доповідей загальним обсягом 0,45 ум.- др. арк.

Структура та обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Вона виконана на 109 сторінках, містить 7 таблиць та 72 рисунків. Список використаних джерел налічує 156 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Загальні положення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами» розглянуто сутність, види податків та їх класифікація, визначення і визнання зобов'язань, класифікацію та оцінку зобов'язань, , сутність, мету та завдання аудиту, інформаційне забезпечення аудиту розрахунків за податками й платежами.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами» приведено організаційно-економічну характеристику навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу, розглянуто економічний зміст розрахунків з бюджетом та завдання їх обліку, характеристику податків, які сплачує підприємство, первинний, синтетичний і аналітичний облік розрахунків за податками й платежами, методикку проведення аудиту розрахунків за податками й платежами та порядок оформлення підсумкової документації за результатами аудиту.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами» обґрунтовано шляхи розвитку оподаткування з метою

стимулювання господарюючих суб'єктів в аграрній сфері економіки, удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами, аудит в умовах застосування комп'ютерних технологій.

ВИСНОВКИ

Отримані в ході дослідження результати магістерської роботи вирішують важливе науково-практичне завдання щодо удосконалення організації та методики ведення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на аграрних підприємствах.

За результатами дослідження можна зробити такі основні висновки:

1. У процесі вивчення еволюції поглядів на сутність податків, дослідження їх функцій, встановлено, що специфічне суспільне призначення податків знаходить своє вираження не в існуванні кожної функції окремо, а лише в їх єдності. Справляння податку пов'язано з вартісними пропорціями розподілу валового внутрішнього та національного продукту. Податки – це інструмент державного втручання в економічні процеси, що проходять у суспільстві. Використовуючи такий інструмент, держава повинна оптимально враховувати інтереси трьох сторін: держави; платників податку; конкретних громадян. Соціально-економічний характер податку проявляється в одночасному існуванні податку як фіскального інструменту формування дохідної частини бюджету, а також як інструменту економічного регулювання вартісних пропорцій розподілу ВВП та національного продукту.

2. З метою підвищення релевантності даних інформаційної системи підприємства, можна виокремити наступне визначення економічної категорії «зобов'язання підприємства» на основі симбіозу існуючих трактувань: зобов'язання – це визнана боржником заборгованість, яка буде погашена кредитором внаслідок здійснення ряду дій

щодо зменшення активів або збільшення зобов'язань та має часову визначеність за звітними періодами.

3. На основі розгляду існуючих в обліковій науці класифікацій та, виходячи з практичної необхідності, встановлено, що для потреб управління (акціонерів, керівництва, інших економічних суб'єктів) доречно було б виділяти із загальної класифікації суми простроченої кредиторської заборгованості, що утворюється в результаті порушення покупцями порядку і термінів оплати розрахункових документів. Виокремлення даного виду зобов'язань є необхідним для контролю сум простроченої кредиторської заборгованості, встановлення реальності її погашення, розрахунку часткових показників фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, а по заборгованості, термін позовної давності якої минув, – вчасного відображення в декларації про прибутки та збитки підприємства.

4. Стабільне фінансове становище будь-якого господарюючого суб'єкта тісно пов'язане з величиною його податкових зобов'язань та суттєвістю його податкових ризиків, що обумовлює зростання ролі податкового аудиту. Саме на податковий аудит зацікавленими користувачами покладається завдання отримання повної, достовірної та об'єктивної інформації про правильності обчислення податкових зобов'язань відповідно до норм податкового законодавства, від чого, в свою чергу, нерідко залежить функціонування і розвиток підприємства.

5. На основі дослідження наукових розробок щодо аудиту податків нами запропоновано алгоритм проведення податкового аудиту: перевірка правильності обрання об'єкта оподаткування; підтвердження достовірності бухгалтерських даних щодо об'єкта оподаткування; оцінка правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати до бюджету податкових платежів; співставлення податкової звітності на відповідність нормам чинного законодавства; пошук порушень та виявлення причин їх виникнення; складання

аудиторського звіту на основі незалежної думки аудитора щодо системи оподаткування на підприємстві; надання рекомендацій аудитора щодо функціонування системи оподаткування на підприємстві, правильності складання та подання податкової звітності, запобіганню порушень та дотримання податкової дисципліни загалом.

6. У навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу у 2019 р. відбулося зростання обсягу валової продукції в постійних цінах 2010 р. до рівня 19551,1 тис. грн., що на 23,3% більше порівняно з 2017 р., та на 39,8% порівняно з 2018 р. Обсяг товарної продукції в 2019 р. склав 36691,0 тис. грн, що на 35,0% більше порівняно з 2017 р. та на 44,2% більше порівняно з 2018 р. Площа сільськогосподарських угідь складає – 4271,0 га, яка в попередніх роках діяльності була такою ж. Чисельність працівників – 91 чол. у 2019 р., що більше за попередні роки. Середньорічна вартість основних засобів та оборотних активів в 2019 р. порівняно з 2017 р. зросла на 40%. Рівень рентабельності у 2019 р. склав 63,2%, що більше за попередні два роки діяльності, зокрема на 15,7% порівняно з 2017 р. Норма рентабельності за останній рік діяльності, що аналізується, зросла в два рази і склала 25,5%. Виробничий напрямок підприємства в останні три роки – зерно-соняшниковий.

7. Навчально-практичний центр Липковатівського аграрного коледжу сплачує чотири податки (єдиний податок, податок на додану вартість, рентну плату та екологічний податок), а також податок на доходи фізичних осіб в якості податкового агента і єдиний соціальний внесок. Незначна кількість податків є наслідком обрання спрощеної системи оподаткування, яка звільняє від сплати таких податків, як податок на прибуток підприємства, земельний податок та інші. Загальна сума податків, що сплачені до бюджету, в абсолютному вираженні за 2017-2019 рр. була найбільшою в 2018 р. – 3760,4 тис. грн, що пояснюється найбільшим доходом, адже підприємство з операцій, які його формує,

сплачує податок на додану вартість. Податкове навантаження було найбільше в 2019 р. – 9,4%. Найбільший рівень податкового навантаження створює податок на додану вартість, єдиний податок, а також єдиний соціальний внесок.

8. У навчально-практичному центрі Липковатівського аграрного коледжу ведеться централізований облік бухгалтерською службою з 5 осіб. Окремого Наказу про облікову політику для навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу не затверджено. Розроблено Положення про облікову політику Липковатівського аграрного коледжу, втім, воно не деталізує положення щодо організації та методики ведення госпрозрахункової діяльності коледжу. Підприємство з початку 2014 року перейшло на автоматизовану форму обліку, наразі це програма «1С: Бухгалтерія 8.3».

9. Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, та за фінансовими санкціями, що справляються в дохід бюджету, призначено рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами». Це рахунок активно-пасивний, балансовий, основний, розрахунковий. На основі розрахунків в «1С-Бухгалтерія 8.3» формуються відомості аналітичного та синтетичного обліку по рахунку 64. У програмі передбачено формування стандартних звітів, призначених для отримання даних за залишками й оборотами рахунку, субконто за кореспонденцією рахунків у різних розрізах для бухгалтерського та податкового обліку. Для відображення інформації про підсумки щодо обліку розрахунків за податками й платежами можна сформувати наступні стандартні звіти: Оборотно-сальдова відомість за рахунком, Аналіз рахунку, Аналіз субконто, Картка рахунку, Головна книга.

10. На основі проведених досліджень в першому розділі роботи щодо сутності та етапів проведення податкового аудиту запропоновано деталізований процес

податкового аудиту для аграрних підприємств, де виділено чотири основних етапи: 1) попередня оцінка існуючої системи оподаткування суб'єкта господарювання; 2) планування аудиту оподаткування; 3) перевірка та підтвердження правильності нарахування та сплати підприємством податків і зборів у бюджет та позабюджетні фонди; 4) узагальнення результатів перевірки, складання аудиторського звіту чи іншого підсумкового документа, який відповідає характеру аудиторського завдання, розроблення рекомендацій для клієнта з питань оподаткування.

11. Сучасній податковій політиці притаманні такі риси, як: нестабільність, неузгодженість і суперечливість законодавства у сфері оподаткування, фіскальна спрямованість й водночас не орієнтованість регулятивної функції на стале економічне зростання, нераціональний розподіл податкового тиску на фактори виробництва, низька фіскальна ефективність, складність адміністрування податків, безсистемне та не виправдане надання податкових пільг і звільнень, що посилює податкове навантаження на ефективні підприємства, які сплачують податки. В основу змін такого становища мають бути закладені нові концептуальні положення, серед яких, в контексті реформування податкової системи для аграрних товаровиробників слід назвати такі: 1) спеціальні режими оподаткування аграрних підприємств, які є в складі агрохолдингів, мають враховувати розміри підприємства та види виробництв сільськогосподарської продукції, що відрізняються за рівнем рентабельності; 2) запровадження сплати агрохолдингами соціального податку на сільський розвиток через механізм, який би забезпечував сплату податків підприємствами, що ведуть агробізнес не за місцем реєстрації їх головної компанії, а за місцем діяльності їх аграрних підрозділів, тобто в сільській місцевості; 3) бюджетна підтримка повинна стимулювати розвиток високотехнологічних виробництв, що дасть змогу підвищити конкурентоспроможність вітчизняної сільськогосподарської

продукції та надаватися в переважній більшості для селоутворюючих підприємств – виробників сільськогосподарської продукції. Запропоновані зміни мають сприяти подальшому підвищенню рівня продовольчої та економічної безпеки країни, що є пріоритетним напрямом розвитку держави.

12. Стосовно податкових розрахунків за ПДВ важливо забезпечити чіткість щодо: обліку податкового зобов'язання та податкового кредиту (за правилом першої події або за касовим методом для окремих операцій платника податку); окремих первинних документів для оформлення операцій постачання товарів (робіт, послуг); порядку коригування (зменшення та відновлення) сум податкового зобов'язання та податкового кредиту (з відображенням у спеціальному первинному документі-розрахунку коригувань до податкової накладної); окремої форми податкової декларації з ПДВ та додатків до неї. Розроблено фрагмент реєстру документів для відображення податкового кредиту розрахунків за ПДВ. Визначено етапи узагальнення розрахунків за ПДВ в умовах електронного адміністрування та моніторингу податкових накладних для їх реєстрації. Запропонований порядок ведення бухгалтерського обліку розрахунків за ПДВ в умовах запровадження електронного адміністрування дозволяє формувати повну аналітичну інформацію окремо у розрізі розрахунків з бюджетом та у розрізі розрахунків з Державною казначейською службою України, що підвищує об'єктивність розкриття інформації про ці операції у фінансовій звітності.

13. У ринкових умовах господарювання зростає значення функції контролю, який стає необхідним для забезпечення та постійного підтримання умов успішної діяльності підприємств і підвищення їх ділової активності, а також для попередження виникнення фактів несвоєчасності розрахунків із бюджетом за податками та запобігання застосуванню штрафних санкцій фіскальними органами. Найважливішим для підприємства видом контролю є

внутрішній контроль. Розроблено модель внутрішнього контролю розрахунків за податками на аграрних підприємствах. У практичній роботі аграрних підприємств запропоновано в наказах про облікову політику у розділі «Організація та методика обліку розрахунків із бюджетом» розробляти окремий підрозділ «Організація внутрішнього контролю розрахунків за податками», що дозволить на належному рівні регламентувати діяльність суб'єкта внутрішнього контролю та порядок організації здійснення внутрішнього контролю розрахунків за податками.

14. Запропоновано науково-практичні підходи до автоматизації аудиту аграрних підприємств з врахуванням розвитку сучасного інформаційного забезпечення та діючих нормативно-правових обмежень щодо використання окремих та обслуговування програмних продуктів, що діють в Україні.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

1. **Русанова Я.І.**, Колісник А.І., Полуектова Л.В. Сучасний стан та вектори соціальної відповідальності в аграрній сфері на прикладі її провідних підприємств. *Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць*. Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. С. 51-53.

2. **Русанова Я.І.**, Колісник А.І., Корнієцький М.О. Реформування органів по боротьбі з економічними правопорушеннями: важливий крок до розвитку підприємництва в Україні. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Експлуатаційна та сервісна інженерія»*. Харків: ХНТУСГ, 2020. С. 162-165.

3. Руденко С.В., **Русанова Я.І.**, Корнієцький М.О. Роль стейкхолдерів в організації ефективної виробничої та переддипломної практики студентів. *Матеріали VI внутрівузівської науково-практичної конференції за підсумками виробничої практики студентів спеціальностей «Облік і оподаткування» та «Фінанси, банківська справа та страхування», 13 жовтня 2020 р.*, м. Харків. Х.: ХНТУСГ, 2020. С. 19-21.

АНОТАЦІЯ

Русанова Я.І. Облік та аудит розрахунків за податками й платежами (за даними Липковатівського аграрного коледжу Нововодолазького району Харківської області). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і аудит»). – Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2020 р.

Кваліфікаційна (магістерська) робота присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на аграрних підприємствах.

Визначено зміст, класифікація та оцінка зобов'язань, а також місце розрахунків за податками й платежами в системі зобов'язань аграрних підприємств та уточнено їх класифікацію. Проаналізовано сучасний стан та розвиток податків та зборів в Україні, здійснено їх класифікацію, в контексті джерел формування зобов'язань аграрних підприємств перед бюджетом. Досліджено

сутність податкового аудиту, його мету на завдання в сучасних умовах розвитку економіки та фінансів.

Проведено аналіз фінансово-економічного стану діяльності аграрних підприємств (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу Нововодолазького району Харківської області), визначено податкове навантаження аграрних підприємств. Розкрито особливості організації фінансового та податкового обліку на аграрних підприємствах. Виявлено проблемні моменти в організації і методиці здійснення обліку розрахунків за податками й платежами.

Систематизовано проблеми розвитку сучасної вітчизняної податкової системи та концептуальні положення її розвитку, серед яких виділено елементи розвитку оподаткування сільського господарства України. Удосконалено методику облікового забезпечення розрахунків за ПДВ через визначення етапів узагальнення розрахунків за ПДВ в умовах електронного адміністрування та моніторингу податкових накладних для їх реєстрації. Обґрунтовано модель внутрішнього контролю розрахунків за податками на аграрних підприємствах з деталізацією об'єктів внутрішнього контролю розрахунків за податками, джерел інформації внутрішнього контролю розрахунків за податками та методичних прийомів внутрішнього контролю. Запропоновано науково-практичні підходи до автоматизації аудиту аграрних підприємств з врахуванням розвитку сучасного інформаційного забезпечення та діючих нормативно-правових обмежень щодо використання окремих та обслуговування програмних продуктів, що діють в Україні.

Основні положення роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з обліку та аудиту розрахунків за податками й платежами на підприємствах. Результати

дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність підприємства – НППЦ Липковатівського аграрного коледжу Нововодолазького району Харківської області.

Ключові слова: зобов'язання, податки, класифікація податків, розрахунки за податками й платежами, облік розрахунків з бюджетом, податковий аудит, автоматизація обліку, комп'ютерний аудит.

SUMMARY

Rusanova Y. Accounting and Auditing of Payments for Taxes and Obligations (according to the Lipkovatovka Agricultural College). – Manuscript.

Qualification work for the Master's degree in specialty 071 «Accounting and taxation» (educational program «Accounting and Audit»). – Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture, Kharkiv, 2020.

Qualification (master's) work is devoted to the theoretical and methodological substantiation and development of practical recommendations for improving the accounting and auditing of calculations for taxes and payments at agricultural enterprises.

The content, classification and assessment of liabilities, as well as the place of settlements for taxes and payments in the system of liabilities of agricultural enterprises are determined and their classification is specified. The current state and development of taxes and fees in Ukraine are analyzed, their classification is carried out in the context of sources of formation of liabilities of agricultural enterprises to the budget. The essence of tax audit, its purpose for tasks in modern conditions of economic and financial development is investigated.

The analysis of the financial and economic condition of agricultural enterprises (according to Lipkovaty Agrarian College), the tax burden of agricultural enterprises is determined. The peculiarities of the organization of financial and tax accounting at

agricultural enterprises are revealed. Problematic moments in the organization and a technique of the account of calculations on taxes and payments are revealed.

The problems of development of the modern domestic tax system and conceptual provisions of its development are systematized, among which the elements of development of taxation of agriculture of Ukraine are allocated. The method of accounting support for VAT settlements has been improved by determining the stages of generalization of VAT settlements in the conditions of electronic administration and monitoring of tax invoices for their registration. The model of internal control of tax settlements at agricultural enterprises is substantiated with detailing of objects of internal control of tax settlements, sources of information of internal control of tax settlements and methods of internal control. Scientific and practical approaches to the automation of the audit of agricultural enterprises are proposed, taking into account the development of modern information support and current regulatory restrictions on the use of certain and maintenance of software products operating in Ukraine.

The main provisions of the work are brought to the level of practical recommendations for accounting and auditing of calculations for taxes and payments at enterprises. The results of the study are accepted for implementation in the practical activities of the enterprise – Lipkovatovsky Agrarian College.

Keywords: liabilities, taxes, tax classification, calculations for taxes and payments, accounting for settlements with the budget, tax audit, accounting automation, computer audit.